

ՄՄԿ Մեկնաբանություն 29

# Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնություններ. բացահայտումներ

## Հղումներ

- «Վարձակալություններ» ՖՀՄՍ 16
- «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՀՀՄՍ 1 (վերանայված՝ 2007թ.)
- «Հիմնական միջոցներ» ՀՀՄՍ 16 (վերանայված՝ 2003թ.)
- «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» ՀՀՄՍ 37
- «Ոչ նյութական ակտիվներ» ՀՀՄՍ 38 (վերանայված՝ 2004թ.)
- «Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնություններ» ՖՀՄՍՄԿ 12

## Խնդիրներ

1. Կազմակերպությունը (օպերատորը) մեկ այլ կազմակերպության (շնորհատուի) հետ կարող է կնքել ծառայության համաձայնություն, որը տնտեսական և սոցիալական հիմնական ենթակառուցվածքների նկատմամբ տալիս է հանրային հասանելիություն: Շնորհատուն կարող է լինել հանրային հատվածի կամ մասնավոր հատվածի կազմակերպություն, ներառյալ կառավարման մարմին: Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների օրինակներն ընդգրկում են՝ ջրագտման և ջրամատակարարման համակարգերը, ավտոճանապարհները, ավտոկայանները, թունելները, կամուրջները, օդանավակայանները և հեռահաղորդակցության ցանցերը: Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնություններ չհանդիսացող համաձայնությունների օրինակներ են՝ արտաքին ռեսուրսների ներգրավմամբ կազմակերպության ներքին ծառայությունների իրականացումը (օրինակ՝ աշխատակիցներին սպասարկող սրճարանը, շենքի սպասարկումը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման կամ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գործառույթները):
2. Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունը, սովորաբար, նախատեսում է կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի ընթացքում շնորհատուի կողմից օպերատորին փոխանցել՝
  - ա) իրավունք՝ մատուցելու ծառայություններ, որը տնտեսական և սոցիալական հիմնական ենթակառուցվածքների նկատմամբ տալիս է հանրային հասանելիություն, և
  - բ) որոշ դեպքերում իրավունք՝ օգտագործելու որոշակի նյութական ակտիվներ, ոչ նյութական ակտիվներ կամ ֆինանսական ակտիվներ,

որոնց դիմաց օպերատորը՝

  - գ) պարտավորվում է մատուցել ծառայություններ կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ որոշակի պայմանների համաձայն, և
  - դ) երբ կիրառելի է, պարտավորվում է կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի վերջում վերադարձնել կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի սկզբում ստացված և/կամ կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի ընթացքում ձեռք բերված իրավունքները:

3. Ծառայության կոնցեսիայի բոլոր համաձայնությունների ընդհանուր հատկանիշն այն է, որ օպերատորը միաժամանակ ստանում է իրավունք և ստանձնում է պարտականություն՝ մատուցելու հանրային ծառայություններ:
4. Խնդիրն այն է, թե ինչ տեղեկատվություն պետք է բացահայտվի օպերատորի և շնորհատուի ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություններում:
5. Ծառայության կոնցեսիայի որոշ համաձայնությունների վերաբերող որոշակի ասպեկտների և բացահայտումների արդեն անդրադարձել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային առկա ստանդարտները (օրինակ՝ ՀՀՄՍ 16-ը կիրառվում է հիմնական միջոցների միավորների ձեռքբերման նկատմամբ, ՀՀՄՍ 16-ը կիրառվում է ակտիվների վարձակալության նկատմամբ, իսկ ՀՀՄՍ 38-ը՝ ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումների նկատմամբ): Այնուամենայնիվ, ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունը կարող է ներառել կատարման ենթակա պայմանագրեր, որոնց ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները չեն անդրադառնում, բացառությամբ երբ այդ պայմանագրերն անբարենպաստ են, որոնց դեպքում կիրառվում է ՀՀՄՍ 37-ը: Հետևաբար, սույն մեկնաբանությունն անդրադառնում է ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների լրացուցիչ բացահայտումներին:

### Փոխհամաձայնություն

6. Որոշելու համար, թե ինչ համապատասխան բացահայտումներ պետք է կատարվեն ծանոթագրություններում, պետք է դիտարկվեն ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների բոլոր ասպեկտները: Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում օպերատորը և շնորհատուն պետք է բացահայտեն հետևյալը՝
  - ա) համաձայնության նկարագրությունը,
  - բ) համաձայնության նշանակալի պայմանները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարի, ժամկետի և որոշակիության վրա (օրինակ՝ կոնցեսիայի ժամանակաշրջանը, գնի վերանայման ամսաթվերը և հիմունքը, որի համաձայն տեղի են ունենում գնի վերանայումը կամ վերաբանակցումը),
  - գ) ստորև նշվածների բնույթը և շրջանակը (օրինակ՝ քանակը, ժամանակաշրջանը կամ գումարը, ինչպես նպատակահարմար է)՝
    - (i) որոշակի ակտիվներ օգտագործելու իրավունքներ,
    - (ii) ծառայություն մատուցելու պարտականություններ կամ ծառայության մատուցում ակնկալելու իրավունքներ,
    - (iii) հիմնական միջոցների միավորներ ձեռք բերելու կամ կառուցելու պարտականություններ,
    - (iv) կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ որոշակի ակտիվներ տրամադելու պարտականություններ կամ որոշակի ակտիվներ ստանալու իրավունքներ,
    - (v) նորացման և դադարեցման հնարավորություններ,
    - (vi) այլ իրավունքներ և պարտականություններ (օրինակ՝ հիմնական վերանորոգումներ),

- դ) ժամանակաշրջանի ընթացքում համաձայնության մեջ տեղի ունեցած փոփոխություններ, և
- ե) ինչպես է դասակարգվել ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունը:

- 6Ա. Օպերատորը պետք է բացահայտի կառուցման ծառայությունների՝ ֆինանսական ակտիվով կամ ոչ նյութական ակտիվով փոխանակման արդյունքում ժամանակաշրջանում ճանաչված հասույթի և շահույթի կամ վնասի գումարը:
7. Սույն մեկնաբանության 6-րդ պարագրաֆի համաձայն պահանջվող բացահայտումները պետք է կատարվեն առանձին՝ ծառայության կոնցեսիայի յուրաքանչյուր համաձայնության համար, կամ հանրագումարային՝ ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների յուրաքանչյուր դասի համար: Դասը համանման բնույթի ծառայություններ (օրինակ՝ վճարների հավաքագրում, հեռահաղորդակցության և ջրագտման ծառայություններ) ներառող ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների խմբավորում է:

## **Փոխհամաձայնության ամսաթիվը**

---

2001 թվականի մայիս

## **Ուժի մեջ մտնելը**

---

Սույն մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 2001 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

Կազմակերպությունը պետք է 6(ե) և 6Ա պարագրաֆների փոփոխությունները կիրառի 2008 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Եթե կազմակերպությունը ՖՀՄՄԿ 12-ը կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա նշված փոփոխությունը պետք է կիրառվի այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ:

2016 թվականի հունվարին հրապարակված ՖՀՄՍ 16-ով փոփոխվել է պարագրաֆ 5-ը: Կազմակերպությունը պետք է կիրառի այդ փոփոխությունը, երբ կիրառում է ՖՀՄՍ 16-ը: